

PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EURATOM) 2015/224,

annettu 10 päivänä helmikuuta 2015,

eurooppalaisen yhteisyrityksen perustamisesta ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten sekä etujen myöntämisestä perustettavalle yhteisyritykselle tehdyn neuvoston päätöksen 2007/198/Euratom muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan kolmannen kohdan sekä 50 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvoston päätöksellä 2007/198/Euratom⁽¹⁾ perustettiin eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten, jäljempänä 'yhteisyritys', vastaamaan Euroopan atomienergiayhteisön, jäljempänä 'Euratom', osuudesta fuusioenergia-alan kansainvälisessä ITER-organisaatiossa ja Japanin kanssa toteutettavissa laajemman lähestymistavan toimissa sekä valmistelemaan ja sovittamaan yhteen toimintaohjelma, jolla valmistellaan koefuusioreaktorin ja muiden asiaan liittyvien laitteistojen rakentamista.
- (2) Päätös 2007/198/Euratom on muutettu neuvoston päätöksellä 2013/791/Euratom⁽²⁾ tarkoituksin mahdollistaa yhteisyrityksen toteuttamien toimien rahoitus vuosina 2014–2020.
- (3) Neuvosto pyysi komission tiedonannosta "ITER-hankkeen tilanne ja mahdollinen jatko" 12 päivänä heinäkuuta 2010 antamissaan päätelmissä komissiota tarkastelemaan ja käsittelemään tapaa, jolla komission, jäsenvaltioiden ja yhteisyrityksen olisi täytettävä ITER-hanketta koskevat vastuunsa ja hoidettava sitä koskevat tehtävänsä.
- (4) Marraskuun 9 päivänä 2010 julkaistussa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa "Towards a robust management and governance of the ITER project" esitettiin yksityiskohtainen luettelo toimista, jotka olisi toteutettava joko kansainvälisellä tasolla ja pääasiassa ITER-organisaation toimesta tai Euroopan tasolla pääasiassa yhteisyrityksen toimesta.
- (5) Kroatian liittyttyä unioniin 1 päivänä heinäkuuta 2013 yhteisyrityksen perussääntöä on tarpeen muuttaa siten, että määritellään Kroatian äänimäärä yhteisyrityksen hallintoneuvostossa. Perussääntöön on tehtävä myös muita muutoksia yhteisyrityksen johdon ja hallinnon parantamiseksi. Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen Lissabonin sopimuksella tehtyjen muutosten huomioon ottamiseksi on myös saatettava ajan tasalle viittaukset Euroopan unionin tuomioistuinta koskeviin määräyksiin.
- (6) Yhteisyrityksen hallintoneuvosto on hyväksynyt komission päätökseen 2007/198/Euratom ehdottamat muutokset yhteisyrityksen perussäännön mukaisesti.
- (7) Olisi perustettava hallinto- ja johtokomitea valmistelemaan lausuntoja ja suosituksia, kun hallintoneuvosto hyväksyy keskeisiä asiakirjoja. Tämän komitean olisi lisäksi annettava neuvoja tai suosituksia hallintoa ja varainhoitoa koskevista erityiskysymyksistä pääjohtajan tai hallintoneuvoston pyynnöstä. Hallintoneuvostolla olisi oltava valtuudet siirtää tehtäviä tälle komitealle. Yhteisyrityksen kaikilla osakkailla olisi oltava oikeus nimittää edustaja tähän komiteaan.
- (8) Olisi perustettava hankintoja ja sopimuksia käsittelevä komitea antamaan yhteisyrityksen pääjohtajalle suosituksia hankintasopimusten tekemisestä ja avustusten myöntämisestä sekä niihin liittyvistä kysymyksistä. Hallintoneuvoston olisi nimitettävä tämän komitean jäsenet yksityishenkilöinä.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 2007/198/Euratom, tehty 27 päivänä maaliskuuta 2007, eurooppalaisen yhteisyrityksen perustamisesta ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten sekä etujen myöntämisestä perustettavalle yhteisyritykselle (EUVL L 90, 30.3.2007, s. 58).

⁽²⁾ Neuvoston päätös 2013/791/Euratom, annettu 13 päivänä joulukuuta 2013, eurooppalaisen yhteisyrityksen perustamisesta ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten sekä etujen myöntämisestä perustettavalle yhteisyritykselle tehdyn neuvoston päätöksen 2007/198/Euratom muuttamisesta (EUVL L 349, 21.12.2013, s. 100).

- (9) Olisi perustettava työvaliokunta avustamaan hallintoneuvostoa sen päätösten valmistelussa. Hallintoneuvostolla olisi oltava valtuudet siirtää tehtäviä työvaliokunnalle. Työvaliokunnan jäseninä olisi oltava hallintoneuvoston puheenjohtaja, hallintoneuvoston komiteoiden puheenjohtajat, Euratomin edustaja ja ITERin isäntävaltion (Ranskan) edustaja. Hallintoneuvostolla olisi oltava valtuudet nimittää muita jäseniä työvaliokuntaan.
- (10) Komission tehtävänä on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 17 artiklan mukaisesti huolehtia siitä, että perussopimuksia sekä toimielinten niiden nojalla hyväksymiä toimenpiteitä sovelletaan. Tästä syystä komission oikeuksia olisi lujitettava sen varmistamiseksi, että hallintoneuvoston päätökset ovat yhteisön lainsäädännön mukaisia.
- (11) Olisi suotavaa vakiinnuttaa tieteellisen ja teknologisen fuusiotutkimuksen alalla toimivia nimettyjä organisaatioita verkostona, jotta yhteisyritykselle voidaan antaa kestävää ja pitkäaikaista tutkimus- ja kehitystukea, joka perustuu Euroopan fuusio-ohjelmassa kehitettyyn ja tulevaisuudessa kehitettävään tietämykseen ja tietotaitoon.
- (12) On tarpeellista ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ⁽¹⁾ ja komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 1268/2012 ⁽²⁾ asiaankuuluvat säännökset, erityisesti komission sisäisen tarkastajan asema yhteisyrityksen sisäisenä tarkastajana.
- (13) Päätöksellä 2007/198/Euratom varmistetaan yhteisyrityksen toimien rahoitus vuosina 2014–2020. Yhteisyrityksen perussäännön 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määrätään, että Euratomin osuus suoritetaan Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 7 artiklan nojalla hyväksytyjen tutkimus- ja koulutusohjelmien kautta. Kyseistä 12 artiklan 1 kohdan a alakohtaa olisi muutettava sen huomioon ottamiseksi, että vuosien 2014–2020 rahoitusta ei enää suoriteta Euratomin puiteohjelman kautta.
- (14) Päätös 2007/198/Euratom olisi saatettava ajan tasalle myös osakkaiden taloudellisten etujen suojaamista koskevien säännösten osalta.
- (15) Sen vuoksi päätös 2007/198/Euratom olisi muutettava tämän mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan päätös 2007/198/Euratom seuraavasti:

1) Muutetaan 5 artikla seuraavasti:

a) Lisätään 1 kohtaan virke seuraavasti:

”Yhteisyritys voi myöntää avustuksia ja palkintoja sen taloushallintoa koskevien sääntöjen mukaisesti.”

b) Kumotaan 2 kohta.

2) Lisätään artikla seuraavasti:

”5 aa artikla

Osakkaiden taloudellisten etujen suojaaminen

Yhteisyrityksen on varmistettava, että sen osakkaiden taloudelliset edut suojataan asianmukaisesti suorittamalla tai teettämällä tarvittavat sisäiset ja ulkopuoliset tarkastukset.”

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

⁽²⁾ Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1268/2012, annettu 29 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä (EUVL L 362, 31.12.2012, s. 1).

3) Korvataan 9 artiklan 3 kohta seuraavasti:

”3. Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista yhteisyritystä, mukaan lukien sen hallintoneuvoston tekemät päätökset, vastaan nostetut kanteet Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 263 ja 265 artiklassa määrätyin edellytyksin.”

4) Muutetaan liite tämän päätöksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 10 päivänä helmikuuta 2015.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

E. RINKĚVIČS

LIITE

Muutetaan päätöksen 2007/198/Euratom liite seuraavasti:

1) Muutetaan 5 artikla seuraavasti:

a) Korvataan otsikko seuraavasti:

”Elimet ja komiteat”

b) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Hallinto- ja johtokomitea sekä työvaliokunta avustavat hallintoneuvostoa 8 a artiklan ja 9 a artiklan mukaisesti.”

c) Lisätään kohta seuraavasti:

”2 a. Yhteisyrityksen komiteat ovat hallinto- ja johtokomitea, työvaliokunta sekä hankintoja ja sopimuksia käsittelevä komitea sekä neuvoa-antava tekninen paneeli, jäljempänä ’komiteat’.”

d) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Pääjohtaja pyytää neuvoja hankintoja ja sopimuksia käsittelevältä komitealta 8 b artiklan mukaisesti.

4. Hallintoneuvosto ja pääjohtaja pyytävät neuvoja neuvoa-antavalta tekniseltä paneelilta 9 artiklan mukaisesti.”

2) Muutetaan 6 artikla seuraavasti:

a) Muutetaan 3 kohta seuraavasti:

i) Korvataan b ja c alakohta seuraavasti:

”b) perustaa täydentäviä elimiä;

c) nimittää komiteoiden ja b alakohdan mukaisesti perustettujen täydentävien elinten puheenjohtajat ja jäsenet;”

ii) Korvataan d alakohdassa ilmaisu ”työohjelmat” ilmaisulla ”työohjelma”

iii) Korvataan e alakohta seuraavasti:

”e) hyväksyä vuotuinen talousarvio (myös hallinto- ja henkilöstömenoihin liittyvät erityisosat) ja antaa lausunto vuotuisesta tilinpäätöksestä;”

iv) Korvataan n alakohta seuraavasti:

”n) hyväksyä kolmansien maiden tai niiden instituutioiden, yritysten tai henkilöiden taikka kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä koskevien sopimusten tai järjestelyjen tekeminen lukuun ottamatta 3 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa ja 2 kohdan a alakohdassa määriteltyihin toimiin liittyviä hankintajärjestelyjä;”

v) Korvataan o alakohta seuraavasti:

”o) arvioida vuosikertomus yhteisyrityksen edistymisestä sen työohjelman toteuttamisessa ja voimavarojen käytössä;”

vi) Kumotaan q alakohta.

b) Korvataan 6 kohdan kolmas ja neljäs alakohta seuraavasti:

”Komissio voi esittää näkemyksensä hallintoneuvoston päätöksen laillisuudesta kuukauden kuluessa siitä, kun asia on siirretty komission käsiteltäväksi. Jos näin ei tapahdu, hallintoneuvoston päätöksen katsotaan pysyvän voimassa.

Hallintoneuvoston on käsiteltävä päätöstään uudelleen komission kanta huomioon ottaen sen varmistamiseksi, että yhteisön lainsäädäntöä noudatetaan.”

c) Korvataan 9 ja 10 kohta seuraavasti:

”9. Yhteisyrityksen pääjohtaja ja komiteoiden puheenjohtajat osallistuvat hallintoneuvoston kokouksiin, jollei erityistapauksissa toisin päätetä.

10. Hallintoneuvosto vahvistaa oman työjärjestyksensä kaikkien äänten kahden kolmasosan enemmistöllä. Hallintoneuvosto hyväksyy komiteoiden työjärjestykset kaikkien äänten kahden kolmasosan enemmistöllä.”

3) Kumotaan 7 artikla.

4) Muutetaan 8 artiklan 4 kohta seuraavasti:

a) Korvataan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Pääjohtaja panee täytäntöön työohjelman ja ohjaa 3 artiklassa säädetyn toiminnan toteuttamista. Hän toimittaa hallintoneuvostolle, komiteoille ja muille mahdollisille täydentäville elimille kaikki tiedot, joita ne tarvitsevat tehtäviensä suorittamisessa.”

b) Korvataan c alakohdassa ilmaisu ”työohjelmat” ilmaisulla ”työohjelma” ja i alakohdassa ilmaisu ”työohjelmien” ilmaisulla ”työohjelman”.

c) Korvataan j ja k alakohta seuraavasti:

”) laatia muita hallintoneuvoston tai komiteoiden mahdollisesti pyytämiä raportteja;

k) avustaa hallintoneuvostoa ja komiteoita antamalla niiden käyttöön sihteeristöpalveluja;”

5) Lisätään artiklat seuraavasti:

”8 a artikla

Hallinto- ja johtokomitea

1. Hallinto- ja johtokomitea antaa pääjohtajan tai hallintoneuvoston pyynnöstä neuvoja tai suosituksia yhteisyrityksen hallinnon tai varainhoidon suunnitteluun liittyvistä erityiskysymyksistä sekä suorittaa muut hallintoneuvoston sille mahdollisesti osoittamat tehtävät.

2. Hallinto- ja johtokomitea valmistee erityisesti hallintoneuvostolle annettavia lausuntoja ja suosituksia, jotka koskevat talousarviota, vuotuista tilinpäätöstä, hankesuunnitelmaa, työohjelmaa, resurssienkäyttösuunnitelmaa, henkilöstötaulukkoa, henkilöstöpolitiikkaa koskevaa suunnitelmaa ja muita niihin liittyviä kysymyksiä.

3. Hallintoneuvosto nimittää hallinto- ja johtokomitean jäsenet osakkaiden nimeämien sellaisten edustajien keskuudesta, joilla on asiaankuuluvaa hallinto- ja johtamiskokemusta. Yksi komitean jäsen edustaa Euratomia.

4. Hallinto- ja johtokomitean jäsenet suorittavat tehtävänsä yhteisyrityksen yleisen edun mukaisesti.

5. Hallinto- ja johtokomitea vahvistaa työjärjestyksensä, jonka hallintoneuvosto on ennalta hyväksynyt.

8 b artikla

Hankintoja ja sopimuksia käsittelevä komitea

1. Hankintoja ja sopimuksia käsittelevä komitea antaa pääjohtajalle suosituksia hankinta- ja avustustoimiin liittyvistä strategioista ja hankintasopimusten tekemisestä ja seurannasta sekä muista asiaan liittyvistä kysymyksistä.

2. Hallintoneuvosto nimittää hankintoja ja sopimuksia käsittelevän komitean jäsenet sellaisten henkilöiden keskuudesta, joilla on asiaankuuluvaa ammattikokemusta sopimus- ja hankintakysymyksistä. Hallintoneuvoston jäsenet eivät voi olla hankintoja ja sopimuksia käsittelevän komitean jäseniä.

3. Hankintoja ja sopimuksia käsittelevän komitean jäseniä eivät sido mitkään ohjeet. He suorittavat tehtävänsä riippumattomasti.

4. Hankintoja ja sopimuksia käsittelevä komitea vahvistaa työjärjestyksensä, jonka hallintoneuvosto on ennalta hyväksynyt.”

- 6) Korvataan 9 artikla seuraavasti:

"9 artikla

Neuvoa antava tekninen paneeli

1. Neuvoa-antava tekninen paneeli antaa hallintoneuvostolle ja pääjohtajalle tarvittaessa neuvoja hankesuunnitelman ja työohjelman laadintaan ja täytäntöönpanoon liittyvissä kysymyksissä.
2. Hallintoneuvosto nimittää neuvoa-antavan teknisen paneelin jäsenet sellaisten henkilöiden keskuudesta, joilla on asiaankuuluvaa ammattikokemusta fuusiota ja siihen liittyviä toimia koskevista tieteellisistä ja teknisistä kysymyksistä.
3. Neuvoa-antavan teknisen paneelin jäseniä eivät sido mitkään ohjeet. He suorittavat tehtävänsä riippumattomasti yhteisyrityksen yleisen edun mukaisesti.
4. Neuvoa-antava tekninen paneeli vahvistaa työjärjestyksensä, jonka hallintoneuvosto on ennalta hyväksynyt."

- 7) Lisätään artikla seuraavasti:

"9 a artikla

Työvaliokunta

1. Työvaliokunta avustaa hallintoneuvostoa sen päätösten valmistelussa ja suorittaa muut hallintoneuvoston sille osoittamat tehtävät.
2. Työvaliokunnan jäseninä ovat hallintoneuvoston puheenjohtaja, komiteoiden puheenjohtajat, Euratomin edustaja ja ITERin isäntävaltion edustaja. Hallintoneuvosto voi nimittää muita jäseniä työvaliokuntaan.
3. Työvaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja.
4. Työvaliokunnan jäsenet suorittavat tehtävänsä yhteisyrityksen yleisen edun mukaisesti.
5. Työvaliokunta vahvistaa työjärjestyksensä, jonka hallintoneuvosto on ennalta hyväksynyt."

- 8) Korvataan 11 artikla seuraavasti:

"11 artikla

Työohjelma ja resurssienkäyttösuunnitelma

Pääjohtaja laatii vuosittain hallintoneuvostolle toimitettavaksi hankesuunnitelman, resurssienkäyttösuunnitelman sekä yksityiskohtaisen vuotuisen työohjelman ja talousarvion."

- 9) Korvataan 12 artiklan 1 kohdan a alakohta seuraavasti:

"a) Euratomin osuus suoritetaan perustamissopimuksen 7 artiklan nojalla toteutettavien tutkimus- ja koulutusohjelmien kautta tai muulla neuvoston tekemällä päätöksellä;"

- 10) Korvataan 14 artikla seuraavasti:

"14 artikla

Vuosikertomus

Vuosikertomuksessa annetaan tiedot yhteisyrityksen työohjelman toteuttamisesta. Kertomuksessa selostetaan erityisesti yhteisyrityksen suorittamat toimet ja arvioidaan tuloksia suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja aikatauluun. Siinä arvioidaan myös toteutettuihin toimiin liittyviä riskejä sekä voimavarojen käyttöä ja yhteisyrityksen yleistä toimintaa. Pääjohtaja laatii vuosikertomuksen, hallintoneuvosto arvioi sen, ja hallintoneuvosto toimittaa sen yhdessä oman arvionsa kanssa osakkaille, Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle."

- 11) Korvataan 15 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa ilmaisu "kesäkuun 15 päivään" ilmaisulla "kesäkuun 1 päivään".

12) Lisätään artikla seuraavasti:

”15 a artikla

Verkottuminen tieteellisen ja teknologisen fuusiotutkimuksen alalla toimivien nimettyjen organisaatioiden kanssa

1. Toimintansa edistämiseksi yhteisyritys hyödyntää fuusiotutkimuksen ja -kehittämisen alalla toimivien pätevien julkisten tutkimusorganisaatioiden kehittämää tietämystä ja välineistöä.
2. Hallintoneuvosto laatii pääjohtajan ehdotuksen pohjalta julkaistavaksi tarkoitetun luettelon osakkaiden nimeämistä pätevistä organisaatioista, jotka voivat toteuttaa tutkimus- ja kehitystoimia yhteisyrityksen tehtävien edistämiseksi joko yksittäin tai verkostoina. Yhteisyritys voi antaa taloudellista tukea näille toimille.
3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamista koskeissa täytäntöönpanojärjestelyissä on varmistettava avoimuus ja kilpailu julkisten tutkimusorganisaatioiden kesken, ja niistä on säädettävä 13 artiklassa ja liitteessä III tarkoitetuissa taloushallintoa koskeissa säännöissä ja niiden täytäntöönpanosäännöissä.”

13) Lisätään yhteisyrityksen perussäännön liitteeseen I Bulgariaa koskevan rivin jälkeen rivi seuraavasti:

”Kroatia	2”
----------	----

14) Muutetaan yhteisyrityksen perussäännön liite II seuraavasti:

a) Korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Vuotuisten osaksmaksujen kokonaismäärä vuonna n lasketaan käyttäen perustana yhteisyrityksen hallintoon kyseisenä vuonna tarvittavaa varojen määrää, jonka hallintoneuvosto määrittelee yhdessä resurssienkäyttösuunnitelman kanssa.”

b) Lisätään 4 kohtaan alakohta seuraavasti:

”c) Hallintoneuvosto voi päättää, että jos osakas ei maksa maksuosuuttaan eräpäivään mennessä, viivästymisen perusteella voidaan joutua maksamaan korkoa.”

15) Muutetaan yhteisyrityksen perussäännön liite III seuraavasti:

a) Korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Yhteisyritys ottaa käyttöön sisäiset tarkastusvalmiudet.”

b) Muutetaan 5 kohta seuraavasti:

i) Korvataan c alakohdassa ilmaisu ”vuotuisia työohjelmia” ilmaisulla ”vuotuista työohjelmaa.”

ii) Korvataan f alakohhta seuraavasti:

”f) sisäisen rahoitustarkastuksen säännöt ja menettelyt toimivallan siirto mukaan lukien;”

iii) Lisätään alakohta seuraavasti:

”k) avustusten hallinnointia koskevat säännöt.”

iv) Lisätään alakohta seuraavasti:

”Edellä olevan d alakohdan soveltamiseksi useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa vuosieriin usealle varainhoitovuodelle.”

c) Lisätään kohta seuraavasti:

”10. Yhteisyritys hyväksyy verkoston perustamiseksi tarvittavat määräykset ja säännöt perussäännön 15 a artiklassa tarkoitettujen nimettyjen organisaatioiden kanssa. Näillä säännöillä on varmistettava avoimuus ja kilpailu eurooppalaisten julkisten tutkimusorganisaatioiden kesken, ja niissä on erityisesti määriteltävä kriteerit, joiden perusteella organisaatio voidaan sisällyttää osakkaiden nimeämien pätevien organisaatioiden luetteloon.”